

PARTIDUL COMUNIST ROMÂN LA A 65-A ANIVERSARE

În urmă cu 65 de ani, la 8 mai 1921 a avut loc înființarea Partidului Comunist Român, eveniment de o excepțională însemnătate în istoria mișcării muncitorești și revoluționare din România, în istoria țării noastre în general. Evoluția istorică în cursul celor șase decenii și jumătate ce s-au scurs de atunci, atât înainte de momentul cuceririi puterii politice, cât și în anii construcției socialiste, a dovedit cu puterea de netăgăduit a faptelor că Partidul Comunist Român a fost în permanență la înălțimea misiunii pe care și-a asumat-o, răspunzând pe deplin idealurilor de dreptate socială și independență națională ale poporului român. În această perioadă istoria partidului, a mișcării democratice și revoluționare s-a împletit organic cu istoria întregii națiuni, pe linia celor mai bune tradiții de luptă ilustrate la mijlocul și în a doua jumătate a secolului al XIX-lea de revoluționarii pașoptiști, de figurile luminoase ale făuritorilor României moderne, independente, de gânditorii socialiști și de militanții tinerei mișcări muncitorești din țara noastră. Așa cum arăta tovarășul **N i c o l a e C e a u ș e s c u** în expunerea sa la adunarea festivă de la 8 mai 1981, „Partidul Comunist Român este moștenitorul și continuatorul celor mai înalte tradiții de luptă ale maselor populare pentru formarea poporului român, pentru dezvoltarea limbii și culturii proprii, pentru afirmarea națiunii române și a statului național unitar — România”.

În anii grei ai ilegalității, comuniștii au luptat cu consecvență, cu dăruire ce adesea a mers pînă la sacrificiu, pentru apărarea intereselor fundamentale economice, sociale și politice ale clasei muncitoare și ale altor pături sociale exploatare, în primul rînd ale țărănimii. În același timp, ei s-au aflat în primele rînduri ale luptei întregului popor pentru stăvilirea pericolului fascist, pentru apărarea independenței și integrității teritoriale a României în fața grelelor amenințări externe. În aceste condiții grele, mișcarea comunistă și revoluționară din România a dovedit că nu este un fenomen de import, cum a fost acuzată de propaganda oficială a vremii, ci unul național, adînc ancorat în realitățile țării, slujind cu patriotism idealurile supreme ale poporului.

După 23 august 1944, Partidul Comunist Român și-a asumat misiunea istorică de a conduce procesul transformării revoluționare a societății, de construire a socialismului în România. Prin eforturile eroice ale

întregului popor, mobilizat de comuniști, s-a pornit încă din primii ani de după război acțiunea revoluționară de industrializare socialistă, de colectivizare a agriculturii, de făurire a unei culturi noi, bazată pe cele mai bune tradiții naționale și în egală măsură aptă a răspunde necesităților spirituale ale omului nou, constructor al socialismului.

Odată cu cel de-al IX-lea Congres al Partidului Comunist Român, care l-a ales în funcția supremă de conducere pe tovarășul Nicolae Ceaușescu, această acțiune a intrat într-o nouă etapă, aceea a consolidării cuceririlor și a creării condițiilor pentru trecerea la făurirea societății socialiste multilateral dezvoltate în România. Corespunzător condițiilor și obiectivelor strategice ale noii etape, a crescut rolul conducător al partidului — centrul vital al întregii națiuni —, și totodată s-a lărgit considerabil cadrul democratic de participare a întregului popor la dezbaterile problemelor fundamentale ale societății românești, la luarea deciziilor și la aplicarea lor în practica construcției socialiste. În toate domeniile de activitate economice, sociale, politice și culturale s-a manifestat suflul nou inaugurat de Congresul al IX-lea al Partidului Comunist Român, iar rezultatele obținute au dovedit din plin justetea liniei politice și a programelor de dezvoltare inițiate de Secretarul general al partidului.

În acest moment aniversar, alături de ceilalți slujitori ai științei, de întregul popor, istoricii și arheologii își aduc prinosul lor de recunoștință Partidului Comunist Român. În documentele de partid, în cuvântările și scrierile tovarășului Nicolae Ceaușescu, ei au aflat adesea cuvinte de prețuire și îndemnuri însuflitoare pentru activitatea lor dedicată unei adevărate cunoașteri a trecutului istoric al poporului român, cunoaștere care nu are un scop abstract, strict cărturăresc, ci trebuie să înarmeze poporul cu fundamentul istoric al conștiinței de sine, al menirii sale în lume, cu puterea de a înțelege imperatiile contemporaneității și de a scruta orizontul larg al viitorului. Această concepție asupra menirii istoricului în societate, pe care au ilustrat-o la vremea lor Kogălniceanu, Bălcescu, Xenopol și Iorga, este totodată și concepția partidului despre rolul istoriei în educarea socialistă a maselor. La Plenara lărgită a C.C. al P.C.R. din 1—2 iunie 1982, tovarășul Nicolae Ceaușescu arăta că istoria este „fundamentul oricărei activități ideologice, teoretice și politico-educative”, atrăgând în același timp atenția asupra faptului că „nu se poate vorbi de educație patriotică socialistă fără cunoașterea și cinstirea trecutului, a muncii și luptei înaintașilor noștri”.

Cercetătorii perioadelor mai îndepărtate ale istoriei naționale, arheologii și istoricii, animați de pasiunea pentru adevărul istoric și în egală măsură de profunde sentimente patriotice, de înțelegerea respon-

sabilă a misiunii lor, și-au dat strădania de a aprofunda cunoașterea acestor perioade timpurii, începînd cu apariția omului și a culturii sale pe teritoriul României și terminînd cu perioada de înflorire a civilizației medievale românești. Ei au acționat totodată, cu perseverență, pentru ca rezultatele obținute să devină accesibile unor cercuri cît mai largi de iubitori ai istoriei, iar punctele de vedere ale școlii istorico-arheologice românești să fie cunoscute și recunoscute de lumea științifică și opinia publică internațională. În revistele de specialitate și monografiile tipărite în țară și străinătate, în comunicările prezentate la congrese și colloquii, aceste puncte de vedere au fost afirmate cu claritate, pe baza unui material documentar vast, dobîndit în special prin săpăturile arheologice din ultimele două decenii.

Arheologilor le revine răspunderea principală în studierea și reconstituirea procesului de formare a poporului român și a civilizației sale, urmărind cu prioritate evoluția fondului etno-cultural autohton tracogeto-dac în relația sa dialectică, istoric obiectivă, cu alte populații și civilizații, cu care a venit în contact. Specialiștii au găsit în cuvintele tovarășului **Nicolae Ceaușescu** îndemnul luminos de a pune în studiile lor accentul „pe acele fapte istorice care au favorizat contacte de viață și influențe reciproce între populațiile acestor meleaguri, proces care a stat la baza formării națiunii noastre, a popoarelor din Balcani, a altor popoare învecinate”. Ideea strînsei interdependențe, a convergenței civilizațiilor, constantă definitorie a gândirii istoriografice românești, reafirmată cu claritate de tovarășul **Nicolae Ceaușescu**, reprezintă într-adevăr unica modalitate de apreciere justă, nuanțată, în spiritul adevărului științific, a contribuției fondului autohton în raport cu cea a diferitelor elemente alogene, la formarea tezaurului cultural al Daciei antice, care, transmis prin veacuri, a imprimat acea inconfundabilă specificitate a poporului român și i-a asigurat totodată solide și neîntrerupte legături în sinul marii familii a popoarelor europene.

Aducînd probele incontestabile ale autohtoniei, unității și continuității etno-culturale a geto-dacilor, arheologii au studiat cu interes și acele descoperiri ce ilustrează contactele lor cu alte popoare și civilizații, de care au fost influențați și pe care, la rîndul lor, le-au influențat. În acest fel, „punînd în evidență aportul considerabil cu care tracii s-au înscris — alături de vechii greci și latini, de celți și iliri, de germani și slavi — în istoria mai veche a civilizației europene”, oamenii de știință nu numai că își îndeplinesc o înaltă datorie profesională, ci contribuie efectiv, așa cum aprecia tovarășul **Nicolae Ceaușescu**, „la o mai bună înțelegere între urmașii de azi ai acestor vechi popoare, la cauza nobilă a păcii și colaborării între națiunile din această zonă”.

Dintre elementele alogene, romanii sînt aceia care au jucat cel mai important rol în formarea poporului român. Cercetările arheologice, epi-

grafice și numismatice au pus în evidență pe întregul teritoriu al Daciei, atît în provincie, cît și în afara ei, dovezile contactelor intense, ale simbiozei daco-romane, iar lingvistica atestă fără dubiu contribuția hotărîtoare a latinei la formarea limbii române. În același timp, studiile de specialitate au confirmat caracterul episodic și importanța secundară ale prezenței popoarelor migratoare. Pe acest temei incontestabil tovarășul Nicolae Ceaușescu afirma că „din toate popoarele migratoare nici unul nu a putut înlocui poporul plămădit pe aceste meleaguri, că urmașii dacilor și romanilor, noul popor care își afirma propria entitate s-a dezvoltat continuu și a rămas adevăratul și singurul stăpîn al vechii Dacii”.

La cea de-a 65-a aniversare a întemeierii Partidului Comunist Român, arheologia românească se prezintă cu un bilanț pozitiv, cu realizări de seamă. În cîmpul ei de activitate există însă numeroase probleme ce urmează încă a fi studiate, aprofundate pe baza materialului documentar acumulat și a celui ce va fi oferit de viitoarele campanii de săpături arheologice.

Documentele *Congresului științei și învățămîntului*, cuvîntările rostite cu acest prilej de tovarășul Nicolae Ceaușescu și de tovarășa Elena Ceaușescu constituie un mobilizator program de perspectivă, care cere științei românești „să se angajeze cu toată hotărîrea în activitatea revoluționară de cercetare și descoperire a noi și noi taine ale naturii și universului, să-și aducă o contribuție tot mai însemnată la îmbogățirea tezaurului științific național și universal”. Urmînd acest îndemn, în cadrul mai larg al cercetării istorice, arheologii sînt hotărîți să aducă un aport sporit, de înalt nivel științific, la cunoașterea trecutului îndepărtat al patriei și la educația patriotică a poporului nostru.